

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Fiskeri- og sjømatministeren

Stortingets president
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/2663-2

april 2021

Spørsmål nr. 1860 til skriftlig besvarelse om fiske etter kongekrabbe

Jeg viser til brev av 9. april med spørsmål nr. 1860 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen.

Spørsmål:

Med de virkemidlene som er mulig for å hjelpe næringen i en vanskelig situasjon pga covid-19, kan Fiskeridepartementet gjøre nye og mer grundige undersøkelser mht. krabbe kvaliteten på forskjellige steder i nord, da med sikte på å holde fisket åpent videre utover i april?

Begrunnelse:

Fiskekjøpere i Finnmark har kjøpt kongekrabbe av god kvalitet av den minste flåten som har vært plaget av mye dårlig vær. Kjøper og fisker har oppnådd historisk høy pris på salg av kongekrabbe noe som har gjort av kjøperen har kunnet gitt fiskerne overpris når han har kjøpt torsk. Dette har kompensert for de dårlige priser på hvitfisk til nå i vinter. Kjøperne i verden er selvsagt ikke villig til å betale rekordpriser dersom det var slik departementet antar, at krabben har dårlig kvalitet. Fiskekjøperne forsøkte å overtale ministeren fra å innføre stopp i krabbefisket 1 april. Norge er eneste land som tilfører kongekrabbe på markedet. Og det betales rekordhøye priser. Det har siste dagene vært gode fangster av krabbe med høy kvalitet. Været har til nå i vinter vært utfordrende, noe som gjør at det har kommet begrenset mengde krabbe i land. Slik det kommer begrenset mengde annen fisk når det er dårlig vær. Som vi ser av svaret fra Departementet, til aktører i næringen, brukes krabbe kvaliteten som argument for å stoppe fisket i april. Og vel å merke, er at det her taler om en stopp som Fiskeridepartementet utsatte varslet stopp i kongekrabbefisket i april, i 2020 når pandemien ikke skapte problemer for næringen. Nå når fiskere og fiskekjøpere har problemer med å

skape gode inntekter med bakgrunn av pandemien, velger altså departementet å innføre den varslede stoppen. Næringen trenger all mulige økonomiske gevinster for å overleve pandemien, og for å sikre arbeidsplassene til pandemien er over og verden normaliserer seg. Innføring av nytt og kompliserende regelverk som reduserer næringens økonomiske ståsted, bør veie tungt for ikke å kunne utsettes til næringen, og verden befinner seg i en bedre situasjon. Det bør derfor være overveiende argumenter som tilsier at det ikke er forsvarlig på kort sikt for bestanden av kongekrabbe, i denne situasjonen verden er i, og ikke kunne vente med å innføre et nytt regelverk som aldri tidligere har vært inkludert i kongekrabbe fiske. Tvert imot har kongekrabbe bestandsutvikling og næringsutvikling vært en suksesshistorie på tidligere gjeldende regelverk. Noe som tilsier at der er ingen logikk, bestandsmessig i å ikke kunne utsette innføringen av stoppen i fisket av kongekrabbe i april.

Svar:

Det ble i desember 2019 vedtatt å innføre en stengningsperiode for kongekrabbe i april måned, etter råd fra Havforskningsinstituttet. En samlet fiskerinæring støttet dette. Kongekrabben skifter skall over en lengre periode, vanligvis fra tidlig februar til juni. Dette innebærer at en betydelig mengde med krabbe har nytt og bløtt skall over en lengre periode. For å hindre skader og økt dødelighet på krabber som fanges og sorteres ut under fisket, har Havforskningsinstituttet over flere år gitt råd om at det ikke burde fanges kongekrabbe i hele skallskifteperioden (1. feb.-15. juni).

For at fiskerne og næringsaktørene skulle få tid til å innrette seg etter en stopp i april måned, ble stengingen utsatt til 2021.

I forbindelse med skallskiftet får krabben dårligere kjøttfylde, blir bløt, er av dårligere kvalitet og oppnår dårligere pris i markedet. Det er viktig å presisere at når skallskifte foregår over flere måneder, så når ikke alle krabber skallskifte samtidig. I skallskifteperioden vil det være krabber som blir fanget som allerede har gjennomgått skallskifte, eller som ikke har kommet inn i skallskifte, og disse krabbene kan oppnå god pris i markedet. Det er selve håndteringen og utsorteringen som er skadelig for krabben som blir kastet ut igjen, og det er denne håndteringen som bidrar til forringelse av bestanden.

Ettersom ikke alle kongekrabber skifter skall samtidig, så vil det være lite hensiktsmessig å undersøke krabbekvaliteten på ulike steder. Det vil kunne være store lokale variasjoner i skallskifteperioden, som varer fra februar til juni. Hensynet bak denne reguleringen er som sagt belastningen kongekrabben blir utsatt for ved håndtering og utsortering i forbindelse med skallskifte.

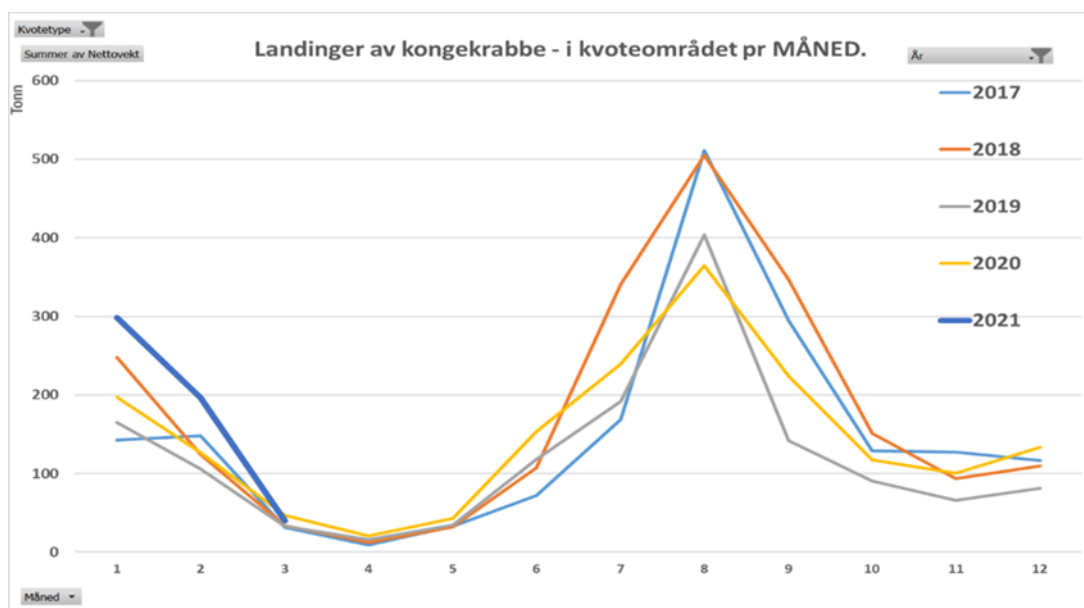
Det vises i begrunnelsen til at fiskekjøpere i Finnmark har kjøpt kongekrabbe av god kvalitet, og at god pris på kongekrabbe har kompensert for lave torskepriser. Torskeprisene har i vinter vært lav over hele landet, og det vil gi en kortsiktig effekt å avhjelpe likviditeten til fiskerne særlig i Øst-Finnmark ved å gi dem mulighet til å fiske mer kongekrabbe nå.

Det vises videre til at Norge er det eneste landet som tilbyr kongekrabbe i markedet i denne perioden, og vi har slik sett et konkurransefortrinn.

Andre land som også har fangst av kongekrabbe og leverer til de samme markedene som Norge, stenger fisket i flere måneder for aktivt å beskytte kongekrabben i skallskifteperioden. Det er derfor naturlig at det kan oppnås høy pris i markedet for utsortert krabbe av god kvalitet i disse periodene, men det er ikke en hensiktsmessig biologisk beskatning av den norske bestanden.

Beslutningen om en stengning av kongekrabbefisket i april er en balanse mellom å beskytte kongekrabben i en periode hvor den er sårbar sett opp imot at dette er en periode med lavest fangstaktivitet, og dermed gir en lavere belastning for fiskerne.

Grafen nedenfor viser hvordan april måned er måneden med historisk sett lavest fangstaktivitet i dette fisket (også før stopp i april ble innført), og at aktiviteten også i 2021 har vist lik trend.

Kilde: Råfisklaget

Forvaltningen av kongekrabbe og lønnsomheten i dette fisket har vært en suksess. Slik ønsker vi at det skal fortsette også etter Covid-19. Derfor har jeg valgt å følge de faglige rådene jeg har fått for å begrense antallet skadde og døde krabber, og å ikke utsette stengingsperioden.

Med hilsen

Odd Emil Ingebrigtsen